

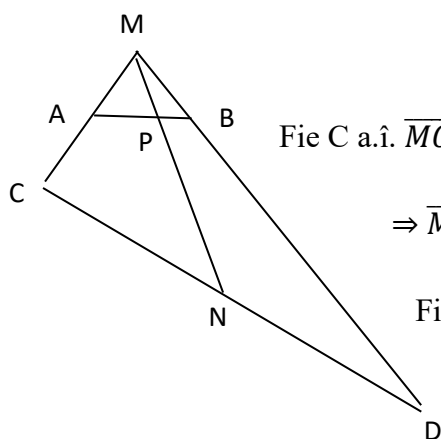
**OLIMPIADA DE MATEMATICĂ
– ETAPA LOCALĂ 22.02.2019 –**

**CLASA A IX-A
SOLUȚII ȘI BAREME ORIENTATIVE**

**Notă: Fiecare subiect se punctează de la 0 la 7 puncte.
Orice altă rezolvare se asimilează conform baremului**

1. Se dau punctele fixe A,B și punctul M exterior dreptei AB. Să se arate că rezultanta vectorilor $2\overrightarrow{MA}$ și $5\overrightarrow{MB}$ trece printr-un punct fix .

Soluție:

Fie C a.î. $\overrightarrow{MC} = 2\overrightarrow{MA}$ și D a.î. $\overrightarrow{MD} = 5\overrightarrow{MB}$, N= mijlocul lui [CD]

$$\Rightarrow \overrightarrow{MN} = \frac{\overrightarrow{MC} + \overrightarrow{MD}}{2} = \frac{2\overrightarrow{MA} + 5\overrightarrow{MB}}{2}. (1)$$

Fie $MN \cap AB = \{P\}$ și $k \in \mathbb{R}^*$ a.î. $\frac{AP}{PB} = k$. Atunci

$$\overrightarrow{MP} = \frac{1}{k+1} \cdot \overrightarrow{MA} + \frac{k}{k+1} \cdot \overrightarrow{MB}. (2)$$

Dar $\overrightarrow{MP}, \overrightarrow{MN}$ sunt vectori coliniari, deci $\overrightarrow{MN} = \alpha \overrightarrow{MP}$ (3)

Din (1), (2) și (3) se obține $k = \frac{5}{2}$. Atunci $P \in (AB)$ a.î. $\frac{AP}{PB} = \frac{5}{2}$ este punct fix, $(\forall)M$

Barem:

Desen1p

Din teorema medianei în ΔMCD deducem relația $\overrightarrow{MN} = \frac{\overrightarrow{MC} + \overrightarrow{MD}}{2} = \frac{2\overrightarrow{MA} + 5\overrightarrow{MB}}{2}$ 2p

Fie $MN \cap AB = \{P\}$. Atunci $\overrightarrow{MP} = \frac{1}{k+1} \cdot \overrightarrow{MA} + \frac{k}{k+1} \cdot \overrightarrow{MB}$, unde $k \in \mathbb{R}^*$ a.î. $\frac{AP}{PB} = k$1p

Vectorii $\overrightarrow{MP}, \overrightarrow{MN}$ sunt coliniari, deci $\overrightarrow{MN} = \alpha \overrightarrow{MP}$ 1p

Se obține $k = \frac{5}{2}$ deci $P \in (AB)$ a.î. $\frac{AP}{PB} = \frac{5}{2}$ este punct fix, $(\forall)M$ 2p

2. Numerele reale strict pozitive verifică relațiile: $a = mx, b = ny, c = pz$. Arătați că dacă tripletele a, b, c și x, y, z sunt progresii geometrice, iar tripletul m, n, p este progresie aritmetică, atunci $m = n = p$.

Soluție:

a, b, c în pr. geometrică $\Rightarrow b^2 = ac \Rightarrow n^2 y^2 = mx \cdot pz = xz \cdot mp$. Dar $y^2 = xz > 0$ pt. că și x, y, z sunt în pr. geometrică, deci $n^2 = mp$. Deoarece m, n, p sunt în pr. aritmetică avem

$$n = \frac{m+p}{2} \text{ și atunci } \left(\frac{m+p}{2}\right)^2 = mp \text{ de unde se obține } (m-p)^2 = 0 \text{ deci } m = p \text{ și din}$$

$$n = \frac{m+p}{2} \Rightarrow n = m.$$

Barem:

Din a, b, c în progresie geom. $\Rightarrow n^2 y^2 = xz \cdot mp$ 2p

Deoarece $y^2 = xz > 0$ se deduce că $n^2 = mp$ 2p

m, n, p sunt în pr. aritmetică $\Rightarrow \left(\frac{m+p}{2}\right)^2 = mp$, de unde $m = p$ 2p

din $n = \frac{m+p}{2} \Rightarrow n = m$1p

3. Arătați că, dacă a, b, c sunt lungimile laturilor unui triunghi, atunci:

$$\frac{3}{2} \leq \frac{a}{b+c} + \frac{b}{c+a} + \frac{c}{a+b} \leq 2$$

Soluție:

$$\text{Notăm } \begin{cases} b+c = x \\ c+a = y \\ a+b = z \end{cases} \Rightarrow 2a+2b+2c = x+y+z \Rightarrow a = \frac{x+y+z}{2} - (b+c) = \frac{x+y+z}{2} - x =$$

$$\frac{y+z-x}{2} \text{ și analog } b = \frac{z+x-y}{2}, c = \frac{x+y-z}{2}. \text{ Dacă } E \text{ este expresia din enunț, atunci } E = \frac{y+z-x}{2x} + \frac{z+x-y}{2y} + \frac{x+y-z}{2z} = \frac{1}{2} \cdot \left(\frac{x}{y} + \frac{y}{x}\right) + \frac{1}{2} \cdot \left(\frac{y}{z} + \frac{z}{y}\right) + \frac{1}{2} \cdot \left(\frac{z}{x} + \frac{x}{z}\right) - \frac{3}{2} \geq 2 \cdot \frac{1}{2} + 2 \cdot \frac{1}{2} + 2 \cdot \frac{1}{2} - \frac{3}{2} = \frac{3}{2}.$$

Egalitatea are loc d.d. $x = y = z$ adică $a = b = c$.

Pe de altă parte, din ipoteză deducem că $b+c > a$ de unde prin adunare cu $b+c$ vom avea

$2(b+c) > 2p$ deci $\frac{a}{b+c} < \frac{a}{p}$ și atunci în mod evident și $\frac{b}{a+c} < \frac{b}{p}, \frac{c}{a+b} < \frac{c}{p}$ de unde prin sumare

se obține $E < \frac{a}{p} + \frac{b}{p} + \frac{c}{p} = \frac{a+b+c}{p} = 2$.

Barem:

Notăm $\begin{cases} b + c = x \\ c + a = y \\ a + b = z \end{cases}$ 1p

Atunci $a = \frac{y+z-x}{2}, b = \frac{z+x-y}{2}, c = \frac{x+y-z}{2}$ 1p

Dacă E este expresia din enunț, $E = \frac{1}{2} \cdot \left(\frac{x}{y} + \frac{y}{x}\right) + \frac{1}{2} \cdot \left(\frac{y}{z} + \frac{z}{y}\right) + \frac{1}{2} \cdot \left(\frac{z}{x} + \frac{x}{z}\right) - \frac{3}{2} \geq 2 \cdot \frac{1}{2} + 2 \cdot \frac{1}{2} + 2 \cdot \frac{1}{2} - \frac{3}{2} = \frac{3}{2}$ 2p

Din ipoteză $b + c > a$, de unde $2(b + c) > 2a$ 1p

Avem atunci $\frac{a}{b+c} < \frac{a}{p}$ și analogele 1p

$E < \frac{a}{p} + \frac{b}{p} + \frac{c}{p} = \frac{a+b+c}{p} = 2$ 1p

4. Arătați că pentru orice număr natural nenul, numărul $2^{2n-1} - (-2)^{n-1} - 1$ se divide cu 9.

Soluție:

Demonstrăm prin inducție :

$P(1) : 2^{2-1} - (-2)^0 - 1 = 0 : 9$

Presupunem că $2^{2k-1} - (-2)^{k-1} - 1 = 9p$, unde $p \in \mathbb{N}^*$. Atunci $2^{2k+1} - (-2)^k - 1 = 2^{2k+1} - (-2) \cdot (-2)^{k-1} - 1$ și înlocuim pe $(-2)^{k-1}$ din relația anterioară. Obținem $2^{2k+1} - (-2)^k - 1 = 2^{2k+1} - (-2) \cdot (2^{2k-1} - 1 - 9p) - 1 = 2^{2k+1} + 2^{2k} - 3 - 2 \cdot 9p = 3 \cdot (2^{2k} - 1) - 2 \cdot 9p : 9$ pentru că $2^{2k} - 1 = 4^k - 1 : 3$.

Barem:

Inducție matematică

$P(1) : 2^{2-1} - (-2)^0 - 1 = 0 : 9$ 1p

Presupunem că $2^{2k-1} - (-2)^{k-1} - 1 = 9p$, unde $p \in \mathbb{N}^*$ 1p

 Demonstrăm că propoziția „ $P(k) \rightarrow P(k + 1)$ ” este adevărată 5p

**OLIMPIADA DE MATEMATICĂ
– ETAPA LOCALĂ 22.02.2019 –**

**CLASA A X-A
SOLUȚII ȘI BAREME ORIENTATIVE**

**Notă: Fiecare subiect se punctează de la 0 la 7 puncte.
Orice altă rezolvare se asimilează conform baremului**

1). Se dau numerele: $x = \sqrt[3]{7 + 5\sqrt{2}}$, $y = \sqrt[3]{7 - 5\sqrt{2}}$.

- a) Sa se determine $a \in \mathbf{Q}$ astfel incat $x = a + \sqrt{2}$.
b) Sa se arate ca $x + y \in \mathbf{N}$.

Soluție:

- a) Din $x^3 = (a + \sqrt{2})^3$ obținem: $7 + 5\sqrt{2} = a^3 + 6a + (3a^2 + 2)\sqrt{2}$ 1p
Cum $a \in \mathbf{Q} \Rightarrow a^3 + 6a = 7$ și $(3a^2 + 2) = 5$ 1p
Deducem ca: $a = 1$ 1p
b) Notam $x + y = b$.
Din $(x + y)^3 = b^3$ obținem ecuația: $b^3 + 3b - 14 = 0$ 2p
Deducem ca: $b = 2$, deci $x + y = 2 \in \mathbf{N}$ 2p

2). Fie $z_1, z_2, z_3 \in \mathbf{C}^*$ astfel încât $z_2 + z_3 \neq 0$ și $|z_1 + z_2 + z_3| = |z_2 + z_3| = |z_1|$.

Să se calculeze valoarea expresiei $\frac{z_1}{z_2 + z_3}$.

Soluție:

Fie $\frac{z_1}{z_2 + z_3} = a + ib$, $a, b \in \mathbf{R}$ 1 p.

Egalitatea $|z_1 + z_2 + z_3| = |z_2 + z_3|$ se scrie:

$$\left| (z_2 + z_3) \left(\frac{z_1}{z_2 + z_3} + 1 \right) \right| = |z_2 + z_3| \Leftrightarrow |z_2 + z_3| \cdot \left| \frac{z_1}{z_2 + z_3} + 1 \right| = |z_2 + z_3| \quad \dots\dots\dots 2 \text{ p.}$$

și cum $|z_2 + z_3| \neq 0$, rezultă $\left| \frac{z_1}{z_2 + z_3} + 1 \right| = 1 \Leftrightarrow |a + 1 + bi| = 1$ de unde

$$(a + 1)^2 + b^2 = 1. \quad (1)$$

$$\text{Avem } |z_2 + z_3| = |z_1| \Leftrightarrow \left| \frac{z_2 + z_3}{z_1} \right| = 1 \Leftrightarrow |a + bi| = 1, \text{ adică } a^2 + b^2 = 1. \quad (2)$$

Din (1) rezultă $b^2 = 1 - (a + 1)^2$ 2p.

și înlocuind în (2) obținem $a^2 + 1 - (a + 1)^2 = 1 \Leftrightarrow 2a + 1 = 0$, deci $a = -\frac{1}{2}$ iar $b = \pm \frac{\sqrt{3}}{2}$.

Avem două soluții: $\frac{z_1}{z_2+z_3} = -\frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2}$ și $\frac{z_1}{z_2+z_3} = -\frac{1}{2} - i\frac{\sqrt{3}}{2}$ 2 p.

3). Se considera inegalitatea: $\log_{\frac{a}{a+1}}(2 + x^2) > 1$, $a \in \mathbf{R}$.

- a) Rezolvați inecuația care se obține pentru $a = -3$.
- b) Determinați $a \in \mathbf{R}$ pentru care inegalitatea dată este adevărată pentru orice $x \in \mathbf{R}$.

Soluție:

a. $\log_{\frac{a}{a+1}}(2 + x^2) > 1 \Leftrightarrow 2 + x^2 > \frac{3}{2} \Leftrightarrow x^2 > -\frac{1}{2} \Leftrightarrow x \in \mathbf{R}$2p

b. Din condițiile de existență avem

$\frac{a}{a+1} > 0, \frac{a}{a+1} \neq 1 \Rightarrow a \in (-\infty, -1) \cup (0, \infty)$1p

(1) Dacă $\frac{a}{a+1} \in (0, 1)$, ar trebui să avem $2 + x^2 < \frac{a}{a+1}$, $\forall x \in \mathbf{R}$, ceea ce este fals.....1p

(2) Dacă $\frac{a}{a+1} > 1$, adică $a \in (-\infty, -1)$, avem $2 + x^2 > \frac{a}{a+1}, \forall x \in \mathbf{R} \Leftrightarrow \frac{-a-2}{a+1} \leq 0$...2p

În final $a \in (-\infty, -2)$1p

4). Să se rezolve ecuația: $(\log_5 x) \cdot \log_4(27 - x) = 1$

Soluție:

Fie $x \in \mathbf{R}$ o soluție. Cum $\log_4(27 - x)$ și $\log_5 x$, au același semn rezultă că $x \in (1, 26)$ și ambele expresii sunt pozitive. Notăm $\log_5 x = t > 0$. Atunci $\log_4(27 - x) = \frac{1}{t}$. Cum

$x = 5^t$ și $27 - x = 4^{\frac{1}{t}}$ obținem $5^t + 4^{\frac{1}{t}} = 27$1p

Fie $f: (0, \infty) \rightarrow \mathbf{R}$, $f(t) = 5^t + 4^{\frac{1}{t}}$. Vom arăta că f este strict crescătoare pe $[\sqrt{\log_5 4}, \infty)$ și strict descrescătoare pe $(0, \sqrt{\log_5 4}]$.

Fie $t_1, t_2 \in [\sqrt{\log_5 4}, \infty)$ cu $t_1 < t_2$.

Din $t_1 t_2 > \log_5 4 \Rightarrow \frac{1}{t_2} < t_1 \log_5 5 \Rightarrow \frac{1}{t_2} < \log_4 5^{t_1} \Rightarrow 4^{\frac{1}{t_2}} < 5^{t_1}$, (1).

Din $t_1 t_2 > \log_5 4 \Rightarrow 4^{\frac{1}{t_1 t_2}} < 5 \Rightarrow 4^{\frac{t_2 - t_1}{t_1 t_2}} < 5^{t_2 - t_1} \Rightarrow 0 < 4^{\frac{1}{t_1} - \frac{1}{t_2}} - 1 < 5^{t_2 - t_1} - 1$, (2).

Din (1) și (2), prin înmulțire obținem:

$$4^{\frac{1}{t_2}} \left(4^{\frac{1}{t_1}} - \frac{1}{t_2} - 1 \right) < 5^{t_1} (5^{t_2 - t_1} - 1) \Leftrightarrow 4^{\frac{1}{t_1}} - 4^{\frac{1}{t_2}} < 5^{t_2} - 5^{t_1} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow 5^{t_1} + 4^{\frac{1}{t_1}} < 5^{t_2} + 4^{\frac{1}{t_2}} \Leftrightarrow f(t_1) < f(t_2) \dots \dots \dots 2p$$

Analog pentru $(0, \sqrt{\log_5 4}]$2p

Cum $f(2) = 27$, $f(\log_5 2) = 27$, din injectivitatea lui f pe cele două intervale rezulta că ecuația $f(t) = 27$ are exact două soluții: $t_1 = 2$ și $t_2 = \log_5 2$, deci ecuația dată are exact două soluții: $x_1 = 25$ și $x_2 = 2$2p

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ
– ETAPA LOCALĂ 22.02.2019 –

CLASA A XI-A
SOLUȚII ȘI BAREME ORIENTATIVE

Notă: Fiecare subiect se punctează de la 0 la 7 puncte.
Orice altă rezolvare se asimilează conform baremului

1. Fie $A \in \mathcal{M}_2(\mathfrak{R})$ cu $\det(A) = \text{Tr}(A) = 1$. Să se arate că are loc relația

$$\sum_{k=1}^n \det(A^2 + kI_2) = \frac{n(n^2+2)}{3}, \text{ unde } n \in \mathbb{N}, n \geq 2.$$

Soluție:

Fie $A = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} \in \mathcal{M}_2(\mathfrak{R})$. Din ipoteză $\text{Tr}(A) = a + d = 1 \Rightarrow d = 1 - a$ și $\det(A) = ad -$

$bc = 1 \Rightarrow c = \frac{a(1-a)-1}{b}, b \neq 0$. Din teorema Cayley-Hamilton obținem că $A^2 = A - I_2$ deci

$$A^2 + kI_2 = \begin{pmatrix} a+k-1 & b \\ \frac{a-a^2-1}{b} & k-a \end{pmatrix} \text{ de unde avem că } \det(A^2 + kI_2) = k^2 - k + 1$$

$$\Rightarrow \sum_{k=1}^n (k^2 - k + 1) = \sum k^2 - \sum k + \sum 1 = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6} - \frac{n(n+1)}{2} + n = \frac{n(2n^2+4)}{6} = \frac{n(n^2+2)}{3}.$$

Barem:

$$A = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} \in \mathcal{M}_2(\mathfrak{R}) \text{ Din } \text{Tr}(A) = \det(A)=1 \Rightarrow A = \begin{pmatrix} a & b \\ \frac{a-a^2-1}{b} & 1-a \end{pmatrix}, b \neq 0 \dots\dots\dots 1\text{p}$$

$$\text{Din t. Hamilton-Cayley se obține că } A^2 + kI_2 = \begin{pmatrix} a+k-1 & b \\ \frac{a-a^2-1}{b} & k-a \end{pmatrix} \dots\dots\dots 2\text{p}$$

$$\text{Atunci } \det(A^2 + kI_2) = k^2 - k + 1 \dots\dots\dots 1\text{p}$$

$$\sum_{k=1}^n (k^2 - k + 1) = \sum \frac{n(n+1)(2n+1)}{6} - \frac{n(n+1)}{2} + n = \frac{n(2n^2+4)}{6} = \frac{n(n^2+2)}{3} \dots\dots\dots 3\text{p}$$

2. Fie matricele $A, B \in \mathcal{M}_n(\mathfrak{R})$ cu $A^2 = A^3$ și $A + B = I_n$. Să se arate că matricea $I_n + AB$ este inversabilă.

Soluție:

Din $A + B = I_n \Rightarrow AB = A - A^2$ de unde $(AB)^2 = (A - A^2)^2 = A^2 - 2A^3 + A^4 = O_n$ pentru că $A^2 = A^3, A^3 = A^4$ și adunând relațiile avem $A^2 + A^4 = 2A^3$. Atunci

$$I_n = I_n - (AB)^2 = (I_n - AB) \cdot (I_n + AB), \text{ deci } (I_n + AB)^{-1} = I_n - AB.$$

Altfel: observând că $I_n + AB = I_n + A - A^2$ și folosind relația (care se demonstrează ușor) $(I_n + A - A^2) \cdot (I_n - A + A^2) = I_n$ concluzia este demonstrată.

Barem:

Se arată că din cele 2 relații din ipoteză rezultă că $(AB)^2 = O_n$ 3p

Atunci $I_n = I_n - (AB)^2 = (I_n - AB) \cdot (I_n + AB)$ 3p

Finalizare: $(I_n + AB)^{-1} = I_n - AB$ 1p

3. Se consideră șirul $(a_n)_{n \geq 1}$ cu $a_1 = 1$ și $a_{n+1} = \frac{1+a_n^2}{n+1}$, $n \geq 1$

a) Arătați că șirul $(a_n)_{n \geq 1}$ este convergent;

b) Calculați $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\ln n}{a_1+a_2+\dots+a_n}$.

Soluție:

a) Arătăm prin inducție că șirul $(a_n)_{n \geq 1}$ este descrescător. Presupunem că $a_n \leq a_{n-1}$ Atunci

$$a_{n+1} - a_n = \frac{1+a_n^2}{n+1} - \frac{1+a_{n-1}^2}{n} = \frac{n \cdot (a_n^2 - a_{n-1}^2) - a_n^2 - 1}{n \cdot (n+1)} \leq 0 \Rightarrow a_{n+1} \leq a_n \text{ adică șirul este descrescător și}$$

în plus $a_n \leq a_1 = 1$ deci $a_n \in (0,1]$ și fiind mărginit și monoton șirul este convergent.

Notăm $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = l \geq 0$ și trecem la limită în relația de recurență.

$$\text{Avem } \lim_{n \rightarrow \infty} a_{n+1} = \lim_{n \rightarrow \infty} (1 + a_n^2) \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n+1} l = (1 + l^2) \cdot 0 \text{ de unde } a_n \rightarrow 0$$

b) Folosim teorema Stolz-Cesaro: $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\ln n}{a_1+a_2+\dots+a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\ln(n+1) - \ln n}{a_{n+1}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+1) \ln \frac{n+1}{n}}{(n+1)a_{n+1}}$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\ln \left(1 + \frac{1}{n}\right)^{n+1}}{1+a_n^2} = 1 .$$

Barem:

a) Se arată prin inducție că șirul $(a_n)_{n \geq 1}$ este descrescător2p

Se arată că $a_n \in (0,1]$ 1p

Din relația de recurență rezultă $a_n \rightarrow 0$ 1p

b) Din TCS avem $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\ln n}{a_1+a_2+\dots+a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\ln(n+1) - \ln n}{a_{n+1}}$ 1p

$$L = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+1) \ln \frac{n+1}{n}}{(n+1)a_{n+1}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\ln \left(1 + \frac{1}{n}\right)^{n+1}}{1+a_n^2} = 1 \text{2p}$$

4. Să se calculeze $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\lim_{x \rightarrow 0} (\cos x \cos 2x \dots \cos nx)^{\frac{1}{n^3 \sin^2 x}} \right)$

Soluție:

Fie $L = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\cos x \cos 2x \dots \cos nx - 1}{n^3 \cdot (\sin x)^2} = \frac{1}{n^3} \cdot \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^{\ln(\cos x \cos 2x \dots \cos nx)} - 1}{\left(\frac{\sin x}{x}\right)^2 \cdot x^2} = \frac{1}{n^3} \cdot \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{x^2} \cdot \sum_{k=1}^n \ln \cos kx = \frac{1}{n^3} \cdot$

$\sum_{k=1}^n \left(-\frac{k^2}{2}\right) = -\frac{(n+1) \cdot (2n+1)}{12n^2}$ De aici rezultă $\lim_{n \rightarrow \infty} e^{-\frac{(n+1) \cdot (2n+1)}{12n^2}} = e^{-\frac{1}{6}}$

Barem:

$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\cos x \cos 2x \dots \cos nx - 1}{(\sin x)^2} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^{\ln(\cos x \cos 2x \dots \cos nx)} - 1}{\left(\frac{\sin x}{x}\right)^2 \cdot x^2} \dots \dots \dots 2p$

$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln \cos kx}{x^2} = -\frac{k^2}{2} \dots \dots \dots 2p$

$L = \frac{1}{n^3} \cdot \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{x^2} \cdot \sum_{k=1}^n \ln \cos kx = \frac{1}{n^3} \cdot \sum_{k=1}^n \left(-\frac{k^2}{2}\right) = -\frac{(n+1) \cdot (2n+1)}{12n^2} \dots \dots \dots 2p$

Finalizare: $\lim_{n \rightarrow \infty} e^{-\frac{(n+1) \cdot (2n+1)}{12n^2}} = e^{-\frac{1}{6}} \dots \dots \dots 1p$

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ
– ETAPA LOCALĂ 22.02.2019 –

CLASA A XII-A
SOLUȚII ȘI BAREME ORIENTATIVE

Notă: Fiecare subiect se punctează de la 0 la 7 puncte.

Orice altă rezolvare se asimilează conform baremului

1. Fie G un grup și $a, b \in G$ astfel încât $a^3 = b^4 = e$ și $ba = ab^3$. Demonstrați că

- i) $b^2a = ab^2$
- ii) $b^3a = ab$
- iii) $b^{-1}a^{-1}b^{-1} = a^2$

Soluție:

- i) $ba = ab^3 \Leftrightarrow b^2a = bab^3 = ab^6 = ab^2$ (2 pct)
- ii) $b^2a = ab^2 \Leftrightarrow b^3a = bab^2 = ab^5 = ab$ (2 pct)
- iii) $b^{-1}a^{-1}b^{-1} = a^2 \Leftrightarrow a^{-1}b^{-1} = ba^2 \Leftrightarrow b^{-1} = aba^2 \Leftrightarrow e = baba^2 \Leftrightarrow e = ab^4a^2 \Leftrightarrow e = a^3$ (3 pct)

2. Se consideră mulțimile $M = \left\{ \frac{m}{n} \mid m, n \in \mathbb{Z}, m, n \text{ impare} \right\}$ și $G = M \times \mathbb{Z}$. Pe mulțimea G

se definește legea de compoziție $(x_1, y_1) * (x_2, y_2) = (x_1 \cdot x_2, y_1 + y_2)$, $\forall x_1, x_2 \in M$ și $\forall y_1, y_2 \in \mathbb{Z}$.

- i) Calculați $(1,1) * (1,2) * \dots * (1,2018)$
- ii) Demonstrați că $(G, *)$ este un grup abelian
- iii) Arătați că funcția $f: G \rightarrow \mathbb{Q}^*$, $f(x, y) = x \cdot 2018^y$ este un izomorfism între grupurile $(G, *)$ și (\mathbb{Q}^*, \cdot)

Soluție:

- i) $(1,1) * (1,2) * \dots * (1,2018) = (1, 1+2+\dots+2018) = (1, 1009 \cdot 2019)$ (1 pct)
- ii) Se verifică axiomele grupului
 - Partea stabilă (1 pct)
 - Asociativitatea și comutativitatea (1 pct)
 - Elementul neutru $e = (1, 0) \in G$ (0,5 pct)
 - Elemente simetrizabile $(x', y') = (x^{-1}, -y) \in G$ (0,5 pct)
- iii) Arată că f este un morfism de grupuri (1 pct)
Arată că f este bijectivă (2 pct)

3. Să se determine funcția $f:(0,\infty)\rightarrow\mathbb{R}$ cu $f(1)=0$ și care admite o primitivă $F:(0,\infty)\rightarrow\mathbb{R}$ cu proprietatea că $F(xy)+xy=xy(f(x)+f(y))$ oricare ar fi $x,y\in(0,\infty)$.

Soluție:

Fie $y=1$. Atunci $F(x)+x=x\cdot f(x)$. (1 pct)

Deduce relația $\frac{x\cdot f(x)-F(x)}{x^2}=\frac{1}{x}$ (1 pct)

Adică $\left(\frac{F(x)}{x}\right)'=\frac{1}{x}$ (1 pct)

Deci $\frac{F(x)}{x}=\ln x+C$ (1 pct)

$F(x)=x\ln x+Cx$ (1 pct)

$f(x)=\ln x+1+C$ și cum $f(1)=0$ obține $C=-1$ (1 pct)

De unde $f(x)=\ln x$. (1 pct)

4. Să se calculeze integrala $\int_{-1}^1 \frac{x^2}{e^x+1} dx$.

Soluție:

Face schimbarea de variabilă $x=-t$ (2 pct)

Obține $I=\int_{-1}^1 \frac{x^2}{e^x+1} dx=\int_{-1}^1 \frac{t^2 e^t}{e^t+1} dt$ (2 pct)

$2I=\int_{-1}^1 \frac{x^2}{e^x+1} dx+\int_{-1}^1 \frac{t^2 e^t}{e^t+1} dt=\int_{-1}^1 \frac{x^2}{e^x+1} dx+\int_{-1}^1 \frac{x^2 e^x}{e^x+1} dx=\int_{-1}^1 x^2 dx$ (2 pct)

$I=\frac{1}{3}$ (1 pct)